

ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κεφάλαιο: 7 Κυκλοφοριακή Αγωγή

Υποκεφάλαιο/α: 7.1 Ασφαλής χρήση του οδικού δικτύου

Θέμα: Ασφαλής χρήση του οδικού δικτύου

Διδακτικές περίοδοι: 1

Εκπαιδευτικός: Άννα Κωνσταντίνου

Τάξη/Τμήμα: Α2 (Α)

Αρ. μαθητών/μαθητριών: 11

Ημερομηνία: 18/3/26

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
2.5.1 Να επιχειρηματολογούν υπέρ της εκδήλωσης συμπεριφορών που προάγουν την ασφάλεια των ατόμων στην καθημερινότητά τους. 2.5.3 Να επιχειρηματολογούν υπέρ της υπεύθυνης χρήσης του οδικού δικτύου και να αναστοχάζονται τη συμπεριφορά τους ως πεζοί, επιβάτες, ποδηλάτες, οδηγοί ηλεκτρικού σκούτερ και ως μελλοντικοί οδηγοί. Κοινός δείκτης επιτυχίας για όλες τις τάξεις Όλοι οι μαθητές να αναγνωρίζουν ότι οι προσωπικές αξίες επηρεάζουν την αυτοαντίληψη, τις επιλογές ζωής και τις σχέσεις τους με άλλα άτομα.	2.5.1 Ερμηνεία παραγόντων πρόκλησης ατυχημάτων (π.χ. άγνοια, ηλικία, διανοητική ικανότητα, αμέλεια, απροσεξία, επικίνδυνες εγκαταστάσεις) ➤ Παραδείγματα υπεύθυνων συμπεριφορών που προάγουν την ασφάλεια των ατόμων 2.5.3 - Διασαφήνιση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων πεζού, επιβάτη, ποδηλάτη, οδηγού ηλεκτρικού σκούτερ ➤ Ενδεδειγμένη συμπεριφορά στο οδικό δίκτυο σύμφωνα με τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας - Αξιολόγηση οδικής συμπεριφοράς - Διατύπωση προτάσεων βελτίωσης οδικής συμπεριφοράς

Γενικός σκοπός ενότητας: Οι μαθητές να αναπτύξουν την ικανότητα να αξιολογούν την οδική συμπεριφορά ως παράγοντα προστασίας ή κινδύνου της υγείας και να τεκμηριώνουν την ανάγκη υιοθέτησης υπεύθυνης στάσης στο οδικό δίκτυο.

Στόχος 1^{ου} μαθήματος: Οι μαθητές να διακρίνουν υπεύθυνη και μη υπεύθυνη οδική συμπεριφορά, να εντοπίζουν βασικούς παράγοντες πρόκλησης και πρόληψης ατυχημάτων και να συνδέουν την οδική συμπεριφορά με τη συνολική υγεία.

ΠΥΡΗΝΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ: Χρήστες οδικού δικτύου (πεζοί, επιβάτες, ποδηλάτες, οδηγοί), διάκριση υπεύθυνης και μη υπεύθυνης οδικής συμπεριφοράς, βασικοί παράγοντες πρόληψης ατυχημάτων (γνώση κανόνων, ετοιμότητα/δεξιότητα, προσοχή και συνέπεια, χρήση εξοπλισμού, σεβασμός/υπευθυνότητα), βασικοί παράγοντες πρόκλησης ατυχημάτων (απόσπαση προσοχής, υπερβολική ταχύτητα, μη χρήση εξοπλισμού, μη τήρηση κανόνων, αμέλεια / ανάληψη ρίσκου), οδική συμπεριφορά ως παράγοντας προστασίας ή

κινδύνου της υγείας, η υπεύθυνη οδική συμπεριφορά ως παράγοντας προστασίας για όλες τις διαστάσεις της υγείας.

Προαπαιτούμενες γνώσεις: διαστάσεις υγείας/εαυτού, συμπεριφορά ως επιλογή, βασικές εμπειρίες οδικού δικτύου (πεζοί, επιβάτες, ποδηλάτες / χρήστες scooter, οδηγοί, διάβαση, ζώνη, κράνος)

Μέσα διδασκαλίας: Η/Υ, διαδραστικός πίνακας, πίνακας, μακέτα, τηλεκατευθυνόμενο αυτοκινητάκι, posters, καρτέλες, δελτίο εξόδου.

Μεθοδολογικές προσεγγίσεις και διδακτικές στρατηγικές: υπόδηση ρόλων, επίλυση προβλήματος, κατευθυνόμενος διάλογος, επίδειξη (παρουσίαση λεκτικών - οπτικών πληροφοριών), συνεργατική διδασκαλία, δελτίο εξόδου 3 2 1.

Αξιολόγηση: Διαμορφωτική, συντρέχουσα, τελική.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ Οι μαθητές/μαθήτριες να είναι σε θέση να:	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΠΟΡΕΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ/ Δραστηριότητα/τες	Διάρκεια
		1. Αφόρμηση - Μακέτα Στόχος Δραστηριότητας: Ανάδειξη χρηστών οδικού δικτύου και διατύπωση της έννοιας της οδικής συμπεριφοράς. Δύο μαθητές οδηγούν το τηλεκατευθυνόμενο αυτοκινητάκι στη μακέτα χωρίς συγκεκριμένες οδηγίες. Στη μακέτα υπάρχουν <u>πεζός, επιβάτες, ποδηλάτης, ίσως σκούτερ, άλλο όχημα με επιβάτες..</u> Οι υπόλοιποι παρατηρούν 3 ερωτήματα στον πίνακα (διαφ. 2-4) και όταν ολοκληρωθεί η σκηνή δίνονται οι ανάλογες απαντήσεις: 1. Ποιοι συμμετείχαν στη σκηνή; (πεζοί, επιβάτες, ποδηλάτες, οδηγοί) - Κάρτες (Παράρτημα 1) 2. Επηρεάστηκε η ασφάλεια τους; 3. Ποιες συμπεριφορές παρατηρήσατε; Η εκπαιδευτικός θέτει συμπληρωματικές ερωτήσεις ώστε να αναδυθεί η έννοια της οδικής συμπεριφοράς. «Είναι μόνο ο οδηγός που επηρεάζει την ασφάλεια; Ο πεζός έχει ευθύνη; Ο επιβάτης;» <u>Οδική συμπεριφορά</u> = ο τρόπος που κινούμαστε και δρούμε στο οδικό	4'

		δίκτυο ως πεζοί, επιβάτες, ποδηλάτες ή οδηγοί. Γίνεται <u>διάκριση</u> της οδικής συμπεριφοράς (αφορά όλους όσους χρησιμοποιούν το οδικό δίκτυο) από την οδηγική συμπεριφορά (αφορά μόνο τους οδηγούς). Οι μαθητές Α Γυμνασίου είναι πεζοί, ποδηλάτες, επιβάτες αυτοκινήτου/λεωφορείου, οδηγοί scooter (το συνδέουμε με τον ρόλο τους).	
2.5.3 Να επιχειρηματολογούν υπέρ της υπεύθυνης χρήσης του οδικού δικτύου και να αναστοχάζονται τη συμπεριφορά τους ως πεζοί, επιβάτες, ποδηλάτες, οδηγοί ηλεκτρικού σκούτερ και ως μελλοντικοί οδηγοί. 2.5.1 Να επιχειρηματολογούν υπέρ της εκδήλωσης συμπεριφορών που προάγουν την ασφάλεια των ατόμων στην καθημερινότητά τους.	Αξιολόγηση οδικής συμπεριφοράς Ερμηνεία παραγόντων πρόκλησης ατυχημάτων (π.χ. άγνοια, ηλικία, διανοητική ικανότητα, αμέλεια, απροσεξία, επικίνδυνες εγκαταστάσεις)	2. Ποιότητα της οδικής συμπεριφοράς: Υπεύθυνη ή μη υπεύθυνη; Στόχος Δραστηριότητας: Διάκριση μορφών οδικής συμπεριφοράς (υπεύθυνη / μη υπεύθυνη). Σύνδεση με το αίσθημα ασφάλειας. Ερώτηση: - «Όλες οι οδικές συμπεριφορές είναι ίδιες;» ΟΧΙ - «Πότε μια οδική συμπεριφορά μάς βοηθά να νιώθουμε ασφαλείς;», «Δείξτε/Πείτε μου πώς κινείται ένας άτομο κινείται με ασφάλεια στο οδικό δίκτυο και το αντίθετο ». Οι απαντήσεις καταγράφονται στον πίνακα σε δύο στήλες: (α) προσοχή, χαμηλή ταχύτητα, τήρηση σημάτων, σταμάτημα. (β) απροσεξία, υψηλή ταχύτητα, μη τήρηση σημάτων. Η εκπαιδευτικός δείχνει 2 καρτέλλες (Υπεύθυνη συμπεριφορά - Μη υπεύθυνη συμπεριφορά) (Παράρτημα 2) και ζητά από τους/τις μαθητές/μαθήτριες να υποδείξουν σε ποια στήλη να τοποθετήσει/κολλήσει την κάθε μια. - Ερώτηση: «Όταν όλοι λειτουργούν με τα χαρακτηριστικά της πρώτης στήλης, πώς νιώθουμε στον δρόμο;» (Ασφάλεια, Σιγουριά, Ηρεμία) «Άρα η οδική συμπεριφορά επηρεάζει την υγεία μας» (1^η σύνδεση) - Επισήμανση: «Ας δούμε τώρα πιο συγκεκριμένα ποιες συμπεριφορές ενισχύουν αυτή την ασφάλεια και ποιες την αποδυναμώνουν.» Προετοιμασία για τους παράγοντες που ακολουθούν στην επόμενη δραστηριότητα (γέφυρα).	5'

2.5.1 Να επιχειρηματολογούν υπέρ της εκδήλωσης συμπεριφορών που προάγουν την ασφάλεια των ατόμων στην καθημερινότητά τους. 2.5.3 Να επιχειρηματολογούν υπέρ της υπεύθυνης χρήσης του οδικού δικτύου και να αναστοχάζονται τη συμπεριφορά τους ως πεζοί, επιβάτες, ποδηλάτες, οδηγοί ηλεκτρικού σκούτερ και ως μελλοντικοί οδηγοί.	Ερμηνεία παραγόντων πρόκλησης ατυχημάτων (π.χ. άγνοια, ηλικία, διανοητική ικανότητα, αμέλεια, απροσεξία, επικίνδυνες εγκαταστάσεις) ➤ Παραδείγματα υπεύθυνων συμπεριφορών που προάγουν την ασφάλεια των ατόμων Αναγνώριση της σημασίας εκδήλωσης ενδεδωγμένης συμπεριφοράς στο οδικό δίκτυο Αξιολόγηση οδικής συμπεριφοράς	3. Σταθμοί Εργασίας: Ανάλυση Σεναρίων για παράγοντες πρόκλησης/πρόληψης ατυχημάτων. Στόχος Δραστηριότητας: Εντοπισμός στοιχείων υπεύθυνης συμπεριφοράς και στοιχείων που αυξάνουν τον κίνδυνο. Η εκπαιδευτικός ρωτά τους μαθητές ποιους ρόλους μπορεί να έχουν οι ίδιοι στο οδικό δίκτυο: πεζοί, επιβάτες αυτοκινήτου/λεωφορείου, ποδηλάτες, οδηγοί scooter. Οι μαθητές εργάζονται σε 4 σταθμούς, γύρω από τη μακέτα, σε ομάδες (πεζός, επιβάτης, ποδηλάτης, οδηγός scooter). Σε κάθε σταθμό υπάρχουν δύο σενάρια (υπεύθυνη/μη υπεύθυνη συμπεριφορά) (Παράρτημα 3). Θα χρησιμοποιήσουν post it για να τις σημειώσεις τους. Οι μαθητές καλούνται να: 1. Διακρίνουν σε ποιο σενάριο παρουσιάζεται υπεύθυνη/μη υπεύθυνη συμπεριφορά 2. Να εντοπίσουν τα στοιχεία της υπεύθυνης συμπεριφοράς /τι απουσιάζει από το επικίνδυνο σενάριο (γνώση, ετοιμότητα, προσοχή, χρήση εξοπλισμού).	6´
2.5.1 Να επιχειρηματολογούν υπέρ της εκδήλωσης συμπεριφορών που προάγουν την ασφάλεια των ατόμων στην καθημερινότητά τους.	Ερμηνεία παραγόντων πρόκλησης ατυχημάτων (π.χ. άγνοια, ηλικία, διανοητική ικανότητα, αμέλεια, απροσεξία, επικίνδυνες εγκαταστάσεις) Δεκτικότητα για την πρόληψη ατυχημάτων (π.χ. γνώση, υπευθυνότητα, κατάλληλες εγκαταστάσεις)	4. Σύνθεση: Από τα παραδείγματα στους παράγοντες (Ολομέλεια - Συστηματοποίηση) Στόχος Δραστηριότητας: Ομαδοποίηση απαντήσεων μαθητών και εννοιολογική συστηματοποίηση (Παράγοντες προστασίας - Παράγοντες κινδύνου) - Επισήμανση (γέφυρα): «Από όλα τα σενάρια που επεξεργαστήκατε, ας δούμε τι παρατηρήσαμε συνολικά.» Στον πίνακα δημιουργούνται ξανά 2 στήλες: Α. Ασφάλεια, Β. Κίνδυνοι. Α. Τι χρειάζεται για να υπάρχει ασφάλεια; Αναμενόμενες απαντήσεις: Προσοχή, Χρήση κράνους/ζώνης,	10´

		Τήρηση σημάτων, Μείωση ταχύτητας, Γνώση κανόνων. Οι απαντήσεις των μαθητών/μαθητριών (post-it) ομαδοποιούνται με καθοδηγούμενο διάλογο ως εξής: Γνώση, Ετοιμότητα/δεξιότητα, Προσοχή & συνέπεια, Χρήση εξοπλισμού, Σεβασμός. Πχ. «Φορούσε κράνος», «Φορούσε ζώνη» «Το κράνος και η ζώνη τι κοινό έχουν;» «Προστατεύουν.» Αναγράφεται: Χρήση εξοπλισμού Β. Τι αυξάνει τον κίνδυνο; Αναμενόμενες απαντήσεις: Κινητό, Βιασύνη, Μη χρήση κράνους, Αγνόηση σημάτων Γίνεται ομαδοποίηση σε Απόσπαση προσοχής, Υπερβολική ταχύτητα, Μη χρήση εξοπλισμού, Μη τήρηση κανόνων Μετά το τέλος του κατευθυνόμενου διαλόγου φαίνονται στις 2 στήλες (Α+Β) οι ομαδοποιημένες απαντήσεις που προέκυψαν. ΤΕΛΙΚΗ ΟΨΗ ΠΙΝΑΚΑ: <u>1^η στήλη:</u> Τι χρειάζεται για να υπάρχει ασφάλεια (Παράγοντες Προστασίας): Γνώση κανόνων (ΚΟΚ - δικαιώματα/υποχρεώσεις), Ετοιμότητα και δεξιότητα, Προσοχή και συνέπεια, Χρήση κατάλληλου εξοπλισμού (ζώνη, κράνος), Σεβασμός και υπευθυνότητα <u>2^η στήλη:</u> Τι αυξάνει τον κίνδυνο (Παράγοντες Κινδύνου): Μη τήρηση κανόνων, υπερβολική ταχύτητα / Βιασύνη, Απόσπαση προσοχής, Μη χρήση εξοπλισμού, Αμέλεια / Ανάληψη ρίσκου. - Η εκπαιδευτικός αναπλαισιώνει τις απαντήσεις (παράγοντες) που καταγράφηκαν, ώστε να οργανωθούν συστηματικά στο μυαλό των μαθητών/μαθητριών οι έννοιες «παράγοντας προστασίας» και «παράγοντας κινδύνου» : «Είναι ξεκάθαρο, λοιπόν, ότι κάποιες συμπεριφορές ενισχύουν την
--	--	---

		ασφάλεια και κάποιες αυξάνουν τον κίνδυνο. Όταν κάτι ενισχύει την ασφάλεια, το ονομάζουμε παράγοντα προστασίας. Όταν κάτι αυξάνει την πιθανότητα να συμβεί ατύχημα, το ονομάζουμε παράγοντα κινδύνου.». Τοποθετούνται αντίστοιχες καρτέλλες πάνω από κάθε στήλη: «Παράγοντας Προστασίας» - «Παράγοντας κινδύνου». (Παράρτημα 4). - Ερώτηση: «Άρα η οδική συμπεριφορά μπορεί να λειτουργήσει είτε ως παράγοντας προστασίας είτε ως παράγοντας κινδύνου της υγείας μας;» ΝΑΙ Συμπέρασμα: «Άρα η πρόληψη δεν είναι θέμα τύχης. Είναι θέμα υπεύθυνης συμπεριφοράς». Η εκπαιδευτικός επικολλά τις καρτέλες «Υπεύθυνη οδική συμπεριφορά» και «Μη υπεύθυνη οδική συμπεριφορά» στο πλευρό της αντίστοιχης στήλης, ώστε να φαίνεται ξεκάθαρα το σύστημα που οργανώθηκε: «Παράγοντας Προστασίας - Υπεύθυνη Οδική Συμπεριφορά» και «Παράγοντας Κινδύνου - Μη υπεύθυνη οδική συμπεριφορά».	
2.5.3 Να επιχειρηματολογούν υπέρ της υπεύθυνης χρήσης του οδικού δικτύου και να αναστοχάζονται τη συμπεριφορά τους ως πεζοί, επιβάτες, ποδηλάτες, οδηγοί ηλεκτρικού σκούτερ και ως μελλοντικοί οδηγοί.	Αναγνώριση της σημασίας εκδήλωσης ενδεδειγμένης συμπεριφοράς στο οδικό δίκτυο	5. Η ολιστική επίδραση της οδικής συμπεριφοράς Στόχος Δραστηριότητας: Ανάδειξη της οδικής συμπεριφοράς ως παράγοντα προστασίας της συνολικής υγείας. Γέφυρα για την προηγούμενη δραστηριότητα: «Αφού είδαμε ότι κάποιες συμπεριφορές λειτουργούν προστατευτικά, ας δούμε τι ακριβώς προστατεύεται. Γίνεται ανάκληση των διαστάσεων του εαυτού, με τη βοήθεια σχετικού εποπτικού (Παράρτημα 5) το οποίο βρίσκεται τοποθετημένο στον τοίχο. Δίνονται καρτέλες σε κάθε ομάδα με	10'

		λέξεις/έννοιες: Αίσθημα Ασφάλειας, Ηρεμία, Σωστή κρίση, Συνεργασία, Σεβασμός, Υπευθυνότητα, Προστασία, Συγκέντρωση (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6). Τα μέλη της κάθε ομάδας καλούνται να τοποθετήσουν τις λέξεις στη διάσταση που θεωρούν ότι επηρεάζεται όταν λειτουργούμε υπεύθυνα στον δρόμο. Γίνονται οι ενδεχόμενες διορθώσεις από την εκπαιδευτικό. Τίθεται η ερώτηση: «Ποια από αυτές τις λέξεις θα θέλατε να χαρακτηρίζει την καθημερινή μας μετακίνηση;» ;» και δίνεται 0.5' για να καταλήξουν τα μέλη της κάθε ομάδας σε μια κοινή απάντηση. Η κάθε ομάδα ανακοινώνει και δικαιολογεί την απάντησή της. Αναπλαισίωση: ΣΕΒΑΣΜΟΣ+ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ= ΑΣΦΑΛΕΙΑ «Βλέπουμε ότι πολλές από αυτές τις έννοιες συνδέονται μεταξύ τους. Όταν υπάρχει σεβασμός και υπευθυνότητα στον δρόμο, τότε δημιουργούνται ασφάλεια, ηρεμία και συνεργασία.» - η εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές/μαθήτριες να διατυπώσουν το συμπέρασμα του μαθήματος «η υπεύθυνη οδική συμπεριφορά δεν προστατεύει μόνο το σώμα μας. Επηρεάζει ολόκληρο τον εαυτό μας: τον τρόπο που σκεφτόμαστε, αισθανόμαστε και συνεργαζόμαστε με τους άλλους.» Επισήμανση: «Άρα τελικά τι προστατεύεται όταν λειτουργούμε υπεύθυνα στον δρόμο;» Ο ΕΑΥΤΟΣ ΜΑΣ «Και όταν προστατεύεται ο εαυτός μας, προστατεύεται και η υγεία μας.»	
		6. Αξιολόγηση - δελτίο εξόδου Στόχος Δραστηριότητας: διαμορφωτική αξιολόγηση. Ερώτηση: Τι θα προσπαθήσετε να θυμάστε όταν βρίσκεστε στον δρόμο ως πεζοί ή επιβάτες; Δίνεται φυλλάδιο και καλούνται οι μαθητές να απαντήσουν ατομικά στην ερώτηση: «Μια υπεύθυνη συμπεριφορά που δεσμεύομαι να εφαρμόζω στον δρόμο είναι:» (Παράρτημα 7).	5'

